GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLIX.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicar

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 140. *Lunĭ, Marțĭ 23 Iunie (5 Iulie).* 1886.

Din causa S-tei sĕrbătorĭ de mâne, diarulŭ nu va apăré până Mercurĭ.

Nou abonamentŭ la *„Gazeta Transilvaniei“.*

Cu I Iulie 1886 st. v., se va începe **unŭ nou abonamentŭ**, la care invitâmŭ pe toțĭ onorațiĭ amicĭ și sprijinitorĭ ai foiei nóstre.

Prețulŭ Abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:
pe trei lunĭ **3 fl.**
„ șése „ **6** „
„ unŭ anŭ **12** „

Pentru România și străinătate:
pe trei lunĭ **10 francĭ**
„ șése „ **20** „
„ unŭ anŭ **40** „

Abonarea se póte face mai ușorŭ și mai repede prin **mandate postale.**

Abonațilorŭ de păn'acum li-se recomandă a însemna pe cuponŭ numĕrulŭ fâșiei sub care au primitŭ diarulŭ.

Domnii ce se vorŭ aboná din nou sĕ binevoéscă a scrie adresa lămuritŭ și a arĕta și posta ultimă.

Administrațiunea.

Brașovŭ, 22 Iunie 1886.

Speramŭ că scrierea cea mai nouă a d-lui Mocsary va avé față cu elementulŭ dela putere măcarŭ acelŭ resultatŭ practicŭ de-a provoca o discusiune seriósă în diaristica maghiară asupra cestiunei grave a naționalitățilorŭ.

Nu scimŭ ce vorŭ mai rĕspunde de aicĭ încolo foile unguresci la admoniările și sfaturile sincere ale distinsului corifeu parlamentarŭ, până adĭ însĕ n'amŭ vĕdutŭ sĕ fi întâmpinatŭ nicĭ una din ele cu seriositate și obiectivitate părerile d-lui Mocsary. Totŭ ce s'a scrisŭ până acuma în unele foi și foițe unguresci privesce numai persóna d-lui Mocsary, care se vede în celŭ mai nerușinatŭ modŭ atacatŭ din causă că cutéză a avé despre naționalitățĭ și despre chiămarea și drepturile lorŭ nisce părerĭ mai bune ca cei dela putere.

Este o datoriă fórte vechiă a Maghiarilorŭ cătră naționalitățile din acestŭ statŭ de care vorbesce d-lŭ Mocsary în broșura sa și datornicului nu-i place sĕ-i aducĭ aminte de datorii vechĭ, la a căroră răfuire nicĭ că se mai gândesce.

Cum vine tocmai unŭ Ungurŭ ca Mocsary sĕ le aducă aminte conaționalilorŭ sĕi de ceea ce datorescŭ naționalitățilorŭ? Cum de tocmai elŭ se face „procatorulŭ“ acestorŭ naționalitățĭ?

Astfelŭ se întrébă șoviniștii și urméză de sine rĕspunsulŭ lorŭ, care nu póte fi nicĭdecum favorabilŭ stăruințelorŭ nobile mijlocitóre ale d-lui Mocsary. „Nu ne trebuescŭ sfaturĭ,“ dicŭ ei, „n'avemŭ lipsă d'a ne împăca cu naționalitățile pe câtŭ timpŭ suntemŭ așa de puternicĭ ca sĕ le silimŭ a se împăca ele însele cu starea actuală a lucrurilorŭ.“

Nu e dér vina d-lui Mocsáry décă admoniările sale bine simțite nu producŭ ecoulŭ doritŭ în sînulŭ conaționalilorŭ sĕi. Este vina împrejurărilorŭ, carĭ au contribuitŭ ai face atâtŭ de neaccessibilĭ și îngâmfațĭ, încâtŭ sĕ nu mai vrea sĕ stea de vorbă cu nimenĭ, care nu împărtășesce părerile lorŭ despotice.

Una din aceste împrejurărĭ fatale este fără îndoiélă și atitudinea naționalitățilorŭ în lupta legală pentru redobêndirea drepturilorŭ lorŭ. Orĭ și câtŭ de fanaticĭ arŭ fi Ungurii, una, credemŭ, trebue sĕ o recunoscă fiăcine, că nu le-ar fi putitŭ cresce așa de multŭ crésta, décă naționalitățile arŭ fi desvoltatŭ mai mare energiă și mai multŭ curagiu în apĕrarea drepturilorŭ lorŭ.

E vorba în broșura d-lui Mocsary de legea de naționalitate precum și de aceea, că cei dela putere nu-o respectéză și nu-o esecutéză.

Cum s'a făcutŭ că adĭ acéstă lege a devenitŭ cu totulŭ ilusoriă și că fișpanii și solgăbirăii nu maĭ vorŭ sĕ scie nimicŭ de esistența ei în cartea de legĭ a Țerii unguresci? Forța, violența brutală a jucatŭ fără îndoială unŭ mare rolŭ. Unde a rĕmasŭ însĕ resistența energică a celorŭ violentațĭ?

Astădĭ guvernulŭ și creaturele sale au încercatŭ a călca o disposițiune a legei numite și vĕdêndŭ că nu întêmpină unanimă protestare a celorŭ neîndreptățițĭ, a doua di au și mersŭ cu unŭ pasŭ mai departe și au călcatŭ altŭ paragrafŭ. Așa s'a întêmplatŭ dearêndulŭ cu tóte disposițiunile legilorŭ favorabile naționalitățilorŭ așa că acum este omulŭ luatŭ în rîsŭ décă se mai provócă la ele.

Au ajunsŭ lucrurile așa de departe încâtŭ adĭ nicĭ documentele anecsate la cererile de intabulare nu mai suntŭ valabile décă nu vorŭ fi traduse în limba maghiară.

D-lŭ Mocsary ne spune că „încâtva“ părerile sale suntŭ sprijinite de colegulŭ sĕu deputatŭ comite Emanuilŭ Andrassy și de o distinsă și nobilă damă maghiară. După primirea ce a avut'o pânâ acum scrierea d-lui Mocsary la Maghiarĭ, nu e speranță că se va înmulți numĕrulŭ celorŭ ce împărtășescŭ măcarŭ în parte vederile d-sale.

Cei ce în oportunismulŭ lorŭ arŭ fi dispușĭ a aștepta până ce-și va crea d-nulŭ Mocsary o partidă, care sĕ pună la cale o împăcare a naționalitățilorŭ, ar păți'o ca țĕranulŭ lui Horațiu, care a așteptatŭ sĕ curgă tótă apa rîuluĭ pentru ca sĕ pótă trece dincolo de malŭ.

Nu din sînulŭ Maghiarilorŭ, ci din sînulŭ naționalitățilorŭ trebue sĕ fiă sprjinită prin urmare nobila nisuință a d-lui Mocsary.

Suntemŭ încă abia la începutulŭ luptei pentru esistență și de aceea trebue sĕ ne încingemŭ bine cu arma abnegărei de sine și a resoluțiunei și sĕ ne întărimŭ cu curagiulŭ strĕmoșilorŭ noștri, ca sĕ-o luptămŭ cu onóre și cu succesŭ spre binele comunŭ alŭ patriei.

Convenția consulară română-germană.

Citimŭ în „Le Temps“ din Parisŭ:

Ministerulŭ românŭ șĭ-a creatŭ o situațiune fórte grea, în urma proiectului de convențiune consulară ce a încheiatŭ cu Germania, înlocuindŭ astfelŭ capitulațiunile, carĭ esistau pe timpulŭ suzeranitățiĭ Turciei. Noua convențiune, care a fostŭ presentată camerei, acum câteva dile, dispune că litigiile privitóre la succesiunile Germanilorŭ carĭ locuescŭ în România ș'ale Românilorŭ carĭ locuescŭ în Germania sĕ fie resolvate de tribunalele și după legea celorŭ două țĕrĭ. Opusițiunea se plânge, că acéstă clausă, care va trebui sĕ fiă concedată și celorlalte națiunĭ europene, este cu totulŭ îndesavantagiulŭ României. Acéstă țéră n'are mai de locŭ supușĭ domiciliațĭ în Germania, și se aflâ astfelŭ supusă, fără nicĭ o reciprocitate reală, unui regimŭ care nu este impusŭ nicĭ unei națiunĭ civilisate. Partizanii d-lui Brătianu replică, că acéstă învoială escepțională este inevitabilă, din causa articulului 7 din Constituțiune, care interdice oricăruĭ strĕinŭ d'a avé pămênturĭ în România, că astfelŭ aceștĭ strĕinĭ, neavêndŭ unŭ statutŭ personalŭ legalŭ după legea română, ar trebui sĕ li se păstreze statutulŭ personalŭ pe care-lŭ au la dênșii.

Aceste argumente n'au fostŭ admise de camera din Bucurescĭ; comisiunea alésă pentru a esamina convențiunea era în maioritate ostilă acestui proiectŭ și guvernulŭ a fostŭ obligatŭ a'lŭ retrage, pentru a nu se espune la o înfrângere. Convențiunea va trebui sĕ fiă refăcută, deși este greu de a vedé cum se va puté înlătura d'a se concede Germaniei, și în generalŭ țĕrilorŭ strĕine, prerogative pe carĭ Constituțiunea nu permite statului d'a le revendica. D. Brătianu se aflâ în neputință d'a încheia convențiunĭ cu națiunile europene și alternativa d'a revisui Constituțiunea séu d'a lovi în dreptulŭ României e d'a nu admite alte legĭ decâtŭ legile sale pe teritorulŭ ei.

Pretendentulŭ Petre Karagheorgheovicĭ.

Diarulŭ oficialŭ alŭ Muntenegrului, „Glas Crnogorza“ publică unŭ articulŭ, în care apĕră pe principele Nichita și guvernulŭ sĕu de imputările, că ar sprijini pretențiunile prințului Karagheorgheovicĭ asupra tronului Serbiei.

Principele și guvernulŭ muntenegrénŭ, dice fóia oficială, n'au nimicŭ a face cu intențiunile prințului Karagheorgheovicĭ, care, bine înțelesŭ, ca pretendentŭ, nu vine în atingere cu politica Muntenegrului, ci elŭ singurŭ îșĭ face politica pe socotéla și pe risculŭ sĕu, deși a întratŭ în legăturĭ de familiă cu înalta nóstră casă domnitóre. Cu tóte scirile alarmătóre rĕspândite de presa europénă și mai cu sémă de cea austro-ungară, totușĭ elŭ trăesce în Muntenegru în cea mai deplină liniște și retragere. Décă prințulŭ Petre totușĭ, condusŭ de asemenea intențiunĭ, ar întra în acțiune pentru realisarea lorŭ, acésta n'ar puté-o face decâtŭ pe socotéla și risiculŭ lui.

Intr'unŭ asemenea casŭ atitudinea Muntenegrului e ușóră de precisatŭ; în interesulŭ statului muntenegrénŭ ar rĕmâné unŭ privitorŭ liniștitŭ, animatŭ de dorința, ca aceste încercărĭ sĕ se termine pentru fericirea Serbiei, căcĭ poporulŭ și guvernulŭ muntenegrénŭ în acéstă privință a fostŭ condusŭ în totdéuna numai de unŭ singurŭ interesŭ: ca totŭ ce se întêmplă în Serbia sĕ se facă pentru fericirea și prosperitatea ei. Aicĭ în Muntenegru fiecare e amicŭ alŭ Serbiei, începêndŭ dela Domnitorŭ și până la celŭ din urmă Muntenegrénŭ. Motivulŭ amiciției altorŭ state póte sĕ fiă întemeiatŭ pe scopurĭ egoistice, pe câtŭ timpŭ Muntenegrulŭ n'are în vedere decâtŭ fericirea Serbiei.

In alte state amicii vorŭ rĕmânea numai până atuncĭ amicĭ, până când potŭ sĕ profite ceva dela ceea ce se întêmplă în Serbia. Muntenegrulŭ însĕ e amicŭ alŭ Serbiei în fericire ca și în nenorocire. Muntenegrulŭ nu e chematŭ de a schimba guvernele și domnitorii în Serbia, fiindŭ convinsŭ, că poporulŭ în Serbia a sciutŭ în totdéuna sĕ-șĭ alégă guvernele și domnitorii pe carĭ i-au iubitŭ mai multŭ. Orĭ-ce guvernŭ și orĭ ce dinastiă, care e plăcută Serbiei, e plăcută și Muntenegrului. In privința acestei cestiunĭ, pentru Muntenegru e hotărîtóre voința Serbiei.

La acestea diarulŭ „Die Presse“ din Viena observă, că cei din Cetinge au uitatŭ din vedere două împrejurărĭ, și anume: ântêiu, că după Constituțiunea dela 1868, în Serbia nu este decâtŭ o singură dinastiă legală și acésta este familia Obrenovicĭ, decĭ despre o alegere a unui principe de cătră poporŭ nu mai póte fi vorba; și alŭ doilea, décă cei din Cetinge pledéză cu atâta bună-voință de a manținé sincere și leale relațiunĭ internaționale cu Serbia, atuncĭ principele Muntenegrului ar trebui sĕ întêmpine pe teritoriulŭ sĕu orĭ-ce acțiune a cărei țintă este ocuparea terenului în Belgradŭ.

Rusia și Muntenegru.

Din Petersburg se telegrafiază cu data de 20 Iuniu următórele:

Visita principelui din Muntenegru la Viena a deșteptatŭ la începutŭ óre-carĭ îngrijirĭ în sferele politice de aicĭ, deși nimenĭ n'avea nicĭ cea mai mică îndoială în privința simpatiilorŭ lui pentru Rusia. Cei dela Cettinge însĕ s'au grăbitŭ sĕ împrăștiă orĭce îndoială în privința călĕtoriei.

După cum se afirmă, suntŭ în perspectivă evenimente importante în peninsula balcanică. Misiunea de curêndŭ a lui Suleiman-pașa, care a presentatŭ principelui Nicolae unŭ ordinŭ din partea Sultanului, este privită ca unŭ semnŭ pentru ceea ce are sĕ urmeze.

Se face apoi amintire despre marile pregătirĭ militare în Muntenegru. Acestea se punŭ în legătură cu cuvintele pe care le-a adresatŭ principele Nicolae bărbatului de statŭ sêrbŭ, Belanovicĭ. „Muntenegru, dise principele,

nu va cere dela nimenĭ de pomană, ci va cere numai aceea ce póte câştiga cu propriele sale puterĭ.« Tendinţele Muntenegrului, ḑice unŭ comunicatŭ din Cettinge, suntŭ limpeḑĭ şi statornice, de órece Muntenegru, fără nouĕ achisaţiunĭ teritoriale, trebue sĕ renunţe la esistenţa sa.

SCIRILE ḐILEI.

Maiestatea Sa monarchulŭ *Franciscŭ Iosifŭ* va pleca, către sfîrşitulŭ lunei acesteia, la *Gastein* unde se va întêlni cu împĕratulŭ Vilhelm. De asemenea spunŭ foile semioficióse, că şi comitele Kalnoky, ministrulŭ de esterne austro-ungarŭ, are sĕ convină în Iulie sĕu Augustŭ cu principele Bismarck.

—x—

Baronulŭ *Mayr*, ambasadorulŭ austro-ungarŭ în *Bucurescĭ*, a fostŭ Vinerĭ în *Braşovŭ*.

—x—

O fóiă „patriotă“ stă sĕ 'nebunéscă de bucuriă, că »se maghiariséză« ţinutulŭ din părţile **Cluşiului**. La esamenulŭ băeţilorŭ dela scóla din Şomuşfalĕu de lângă Cluşiu au fostŭ de faţă mai mulţĭ domnĭ ungurĭ, carĭ au rĕmasŭ încântaţĭ, ba unŭ diregĕtorŭ a felicitatŭ pe învĕţătorulŭ Mathe Iozsef, cum ilŭ numesce códa cluşiană pe limba „patriotică“, prin cuvinte încuragiatóre, fiindcă şi băeţii românĭ au sciutŭ rĕspunde unguresce. Pe proprietarulŭ de pămĕntŭ de acolo Balla ilŭ laudă, fiindcă cu servitorii sĕĭ românĭ vorbesce numai unguresce. — Cum că e reclamă jidovéscă, nicĭ vorbă nu 'ncape; se scie că numaĭ reclamele mai ţinŭ sufletulŭ în ósele »Kulturegyletului“, ale cărui acţii stau miserabilŭ de rĕu, vorba lui Mocsary.

—x—

Liptay Stefanŭ, consiliarŭ în ministerulŭ ungurescŭ de comerciu, a sositŭ erĭ după améḑĭ în *Braşovŭ*, ca sĕ continue cercetările în afacerea industriei ardelene. Elŭ e însoţitŭ de Dumbrawsky şi de maiorulŭ Schwimm.

—x—

S'a prelungitŭ încă pe unŭ anŭ concesiunea dată firmei Lindheim şi Comp. spre a face lucrările preliminare pentru următórele *căĭ ferate*: 1. linia vicinală cu cale normală dela gara Braşovului până în interiorulŭ oraşului; 2. linia vicinală cu cale normală dela staţia Braşovŭ pe la Cârstianŭ, Rĕşnovŭ, Tohanu-vechiu până la Zĕrnescĭ, şi una dela proiectata staţiă Cârstianŭ până la pasulŭ Vulcanŭ; 3. linia vicinală cu cale normală dela staţia Braşovŭ, pe la Bacifalŭ-Cernatŭ până la Satulungŭ.

—x—

Inspectorulŭ şcolarŭ *Moldovan Gergely* aspiră, pare-ni-se, sĕ fiă incoronatŭ. Acésta a datŭ »Kulturegyletului“ a înţelege dăruindu'i 120 esemplare din »Koszoru“ (coróna), care cuprinde traducerea în unguresce a mai multorŭ poesii poporale românescĭ. — Étă unŭ »patriotŭ« fără „cusurŭ!“

—x—

Fânarulŭ *Loy* din *Braşovŭ*, care lucra cu calfe şi servitorĭ, în urma inchiderii graniţelorŭ a fostŭ nevoitŭ sĕ'nceteze lucrulŭ, sĕ 'şĭ concedieze lucrătorii şi sĕ 'şĭ vêndă casele, eşindŭ din ele plângĕndŭ. Acum şede la fiu-sĕu, groparulŭ cimitirului săsescŭ.

—x—

Ni se scrie din *Tuşnadŭ*, cu data 2 Iuliu n: »Am sositŭ acum la 5 óre d. a. Câmpurile suntŭ inundate. Aḑĭ s'a întêmplatŭ aci unŭ *asasinatŭ*. In Tuşnadŭ se află deocamdată doi gendarmĭ, dintre carĭ unulŭ e titularŭ mai mare, deşi sergentŭ ca şi celălaltŭ. Fiindŭ ḑiua plăţii, pare-mi-se erĭ, unulŭ a bănuitŭ pe celălaltŭ, pe celŭ titularŭ mai mare, că i-a luatŭ şi léfa sa şi dreptŭ rĕsbunare a trasŭ cu puşca 'n elŭ. Glonţulŭ a pĕtrunsŭ în corpŭ printre cóste 'n drépta, a eşitŭ printre cóste 'n stânga şi s'a opritŭ în braţŭ. Doi doctorĭ caută pe rănitŭ. Criminalulŭ s'a predatŭ singurŭ şi e arestatŭ.—S.

—x—

D-lŭ *Aurelŭ Demianŭ* s'a promovatŭ Sâmbătă în 3 Iuliu n. în sala senatului universităţii din Viena la gradulŭ de doctorŭ în medicină.

—x—

Sâmbătă nóptea spre Dumineca, unŭ necunoscutŭ s'a introdusŭ în casa neguţătorului *Colibanŭ* de după vale în Scheiu, pe care aflându-lŭ singurŭ i-a datŭ mai multe loviturĭ cu bricégulŭ. Se vede că între amêndoi a fos'ŭ o luptă straşnică, căcĭ loculŭ e plinŭ de sânge. Bietulŭ omŭ a fostŭ duŭ într'o stare desperată la spitalŭ. S'a găsitŭ o umbrelă cu iniţiale pe mânerŭ şi nisce ghete, care se presupune a fi ale făptuitorului. Poliţia ilŭ urmăresce. Vomŭ da amĕrunte îndată ce ne vomŭ aduna informaţiunĭ mai esacte.

—x—

Joi în 1 Iuliu n. Ionŭ *Gusbeth* din *Braşovulŭ-vechiu*, plecândŭ cu căruţa la Stupinĭ, s'a înecatŭ în Ghimbăşelŭ, care venise mare din causa ploilorŭ. Caii au scăpatŭ cu mare greutate.

—x—

Ce-a căutatŭ a găsitŭ maarrele »patriotŭ“ *Moldovan Gergely*. A ajunsŭ profesorŭ de universitate în *Cluşiu*, în loculŭ „agitatorului“ Gregoriu Silaşi. »Ellenzek« a început sĕ aiureze de bucuriă, şi crede că numirea „bravului, fidelului şi probatului patrrriotŭ“ va fi cu norocŭ; ḑice că Moldovan Gerguţŭ e tobă de carte, scie ca apa literatura română şi maghiară. — O repeţimŭ şi acum, sĕ ferescă Dumneḑeu némulŭ românescŭ de asemenea cărturarĭ.

—x—

»Liberalulŭ“ din *Iaşĭ* spune, că au mai plecatŭ încă vr'o 40 de *Evrei* la *America*. Se ḑice că Marţĭ vorŭ mai pleca 100. Cu acéstă ocasiune amintesce numitulŭ ḑiarŭ, că mulţĭ dintre Evreii, carĭ emigréză lasă multe victime ale înşelătoriei lorŭ.

—x—

Pentru *esamenele de bacalaureatŭ* (maturitate) s'au înscrisŭ în *Bucurescĭ* 65 de candidaţĭ, în *Iaşĭ* 35, între carĭ două domnişóre.

Congresulŭ naţionalŭ-bisericescŭ gr. or.

(Coresp. part. a „Gaz. Trans.“)

Sibiiu, 2 Iuliu 1886.

Şedinţa a XII. a Congresului gr. or. de astăḑĭ sĕ deschide la 9 óre şi durăză până la $10^3/_4$ óre a. m. După verificarea protocolului din şedinţa trecută deputaţii *I. Goldaşu* şi Simionŭ *Popescu* cerŭ concediu pentru întréga durată a sesiunei. Se acordă. Presidiulŭ presentéză următórele esibite:

Unŭ proiectŭ de regulamentŭ pentru afacerile interne ale consistoriului metropolitanŭ, raportulŭ privitorŭ la instituţiunea învĕţătoresei, raportulŭ referitorŭ la înfiinţarea unei academii teologice, raportulŭ comisiunei delegaţionale şi altele, carĭ se vorŭ admite la desbatere.

Dep. *Ioan Popŭ* interpeléză, că din ce motive nu se tipărescŭ tóte raportele înainte de întrunirea Congresului ca sĕ se pótă distribui între deputaţĭ şi prin acésta sĕ se 'cruţe multŭ timpŭ, de-óre-ce acéstă tipărire şi distribuire e prevĕḑută şi în conclusele Congresului. I sĕ respunde, că dispoşiţiunile respective sĕ referŭ numai la acele raporte, carĭ cuprindŭ în sine propunerĭ reformătóre. Popu va face în privinţa acéstă o propunere de urgenţă ca se se tipăréscă şi distribue tóte raportele.

Deput. *Roşu* propune, ca sĕ se facă o representaţiune către ministrulŭ cultelorŭ şi instrucţiunii publice, ca la instituirea învĕţătorilorŭ la scólele mixte din Bănatŭ sĕ se observeze legea naţionalităţilorŭ. Acéstă propunere sĕ transpune consistoriului metropolitanŭ spre competentă afacere.

La ordinea ḑilei urméză comisiunea bisericéscă. Raportorulŭ T. *Făşie* raportéză despre câteva afacerĭ din care nicĭ una nu se resolvă, ci séu se respingŭ séu sĕ transpunŭ spre competentă afacere. La una din aceste propunerĭ Dr. *Iosifŭ Gall* face propunerea nouă, ca sĕ se înainteze o representaţiune la guvernŭ, în care sĕ se céră eliberarea preoţilorŭ dela prestaţiunile publice, precum şi dela birulŭ trăgătorilorŭ pe carĭ îi folosescŭ ei ca ameliorare, séu parte constitutivă a dotaţiunei lorŭ. Se primesce.

Propunerea dep. *Oprişŭ*, ca adecă sĕrbătorile de a 3 şi a 4 clasă mişcătóre séu sĕ se ştérgă de totŭ séu sĕ se pună pe Duminecĭ, se transpune simplu sinodului episcopescŭ, nesimţindu-se Congresulŭ competentŭ a decide în acésta materiă.

Ne mai avêndŭ nicĭ o comisiune ce se raporteze se închide şedinţa. N. V.

Vĕ comunicŭ aci propunerea de conclusŭ a comisiunii organisătóre *în afacerea neconvocării congresului*, care a fostŭ primită în unanimitate de congresŭ. Ea sună aşa:

Din cele espuse cu privire la regretabila neregularitate în funcţionarea congreselorŭ dela anulŭ 1877 încóce, din actele referitóre la convocările şi amânările congreselorŭ, congresulŭ constată:

1 că d-nulŭ ministru ung. de culte şi instrucţiune publică în rescriptulŭ sĕu ddto 16 Octomvre 1877 Nr. 26156 face o interpretare nouă în privinţa modalităţii notificării prealabile către corónă, şi că acéstă interpretare se deosebesce de praxa usitată mai nainte de către organele bis. şi adoptată şi din partea In. Ministerŭ ung. reg.

2 că neregularităţile în funcţionarea congreselorŭ se reducŭ la următórele trei cause:

a) că în anulŭ 1884 nu s'a făcutŭ de felŭ convocarea, ér în an. 1880 convocarea a fostŭ revocată;
b) că în unŭ casŭ şi anume la anulŭ 1877 notificarea prealabilă către guvernulŭ ţerii, după părerea d-lui ministru alŭ cultelorŭ, s'a făcutŭ prea târḑiu şi în fine:
c) că convocările, respective notificările despre intenţiunea convocării congresului, şi anume în anii 1884 şi 1885 din consideraţiunĭ politice au întimpinatŭ greutăţĭ din partea guvernului.

Considerândŭ decĭ, că o astfelŭ de jignire a funcţionării regulate şi periodice, prescrise prin lege şi statutŭ, a congresului ca organŭ supremŭ alŭ bisericei, trebue sĕ provóce o conturbare în întréga viéţă a organismului nostru bisericescŭ, — congresulŭ aduce următorulŭ:

Conclusŭ:

I. Congresulŭ însărcinéză pe consistorulŭ metropolitanŭ a se adresa către d-lŭ ministru reg. ung. alŭ cultelorŭ şi învĕţĕmêntului publicŭ cu o representaţiune, în care accentuându-se, că interpretarea legii şi a statutului organicŭ în privinţa notificării modalităţii, notificărilorŭ prealabile despre convocarea congresului din rescriptulŭ sĕu ddto 16 Octomvrie 1877 Nr. 26156 este nouă şi ea se abate dela interpretarea şi praxa usitată până atuncĭ de către organele bisericescĭ şi adoptată chiarŭ de insuşĭ Inaltulŭ ministerŭ ung. reg.; accentuându-se mai departe, că congresulŭ nicĭ chiarŭ după modulŭ notificării de mai nainte nu se póte întruni înainte de sosirea préinaltei

FOILETONU.

Călĕtoria lui Stanley prin Africa centrală.

(Urmare.)

De aicĭ înainte bieţiĭ ómenĭ suferiră fără a murmura tóte necazurile şi tótă lipsa. Eĭ erau acuma tarĭ în credinţa, că D-ḑeu le va ajuta sĕ ajungă la ţinta îndelungateĭ şi multŭ obositóreĭ călĕtoriĭ, şi acéstă credinţă îĭ înzestră cu puterĭ nouĕ.

Ḑiua de 6 Iulie fù o ḑi de bucuriă pentru călĕtorii noştri. Eĭ scăpaseră acum şi de celŭ din urmă din cataractele luĭ Livingstone, şi de aicĭ înainte drumulŭ lorŭ avea sĕ fiă — celŭ puţinŭ pentru câtă-va vreme — maĭ sigurŭ, maĭ uşorŭ şi prin urmare împreunatŭ cu maĭ puţină perdere de timpŭ.

Era şi de lipsă, ca espediţia sĕ caute a înainta câtŭ se putea maĭ repede. Mijlócele de traiŭ şi lucrurile de schimbŭ erau pe sfêrşite, şi indigeniĭ nu voiau sĕ dea nimicŭ străinilorŭ fără plată bună. Décă drumeţiĭ noştriĭ nu ar fi pututŭ ajunge maĭ în grabă în ţinuturĭ maĭ civilisate, de bună sémă aveau sĕ piară de fóme cu toţiĭ.

Chiar şi acuma sĕrmaniĭ călĕtorĭ erau aşa de strîmtoraţĭ, încâtŭ nu le da mâna sĕ mănânce nicĭ o-dată, ca sĕ se pótă sătura, şi astfelŭ se înţelege, că şi puterile lorŭ scădeau, vĕḑĕndŭ cu ochiĭ. Fómea însă fórte uşorŭ îndémnă la furtŭ. Bieţiĭ Vangvana nu se puteau stăpânĭ, ci unde găsiau furau dela indigenĭ póme, paserĭ de casă şi alte lucrurĭ de acéstă felŭ. Se înţelege, că indigeniĭ nu prea erau învoiţĭ cu felulŭ acesta de aprovisionare, şi décă prindeau pe vre unulŭ dintre nenorociţiĭ hoţĭ, pretindeau sĕ rĕmână la eĭ ca sclavŭ. Ca sĕ nu-ĭ lase pe aceia, carĭ aduseseră pentru dênsulŭ jertfe aşa de marĭ, într'o stare aşa de tristă, Stanley se vĕḑŭ silitŭ sĕ rescumpere cu sume fórte marĭ pe doĭ dintre soţiĭ sĕĭ, carĭ puseseră mâna pe nisce lucrurĭ de mâncare şi care fuseseră prinşĭ.

In chipulŭ acesta mijlócele espediţiei scădură şi maĭ multŭ, şi lipsa avea sĕ fiă şi mai mare.

Deşi Stanley le spuse ómenilorŭ sĕĭ, că de aicĭ înainte nu va maĭ rĕscumpĕra pe aceia, carĭ îşĭ vorŭ însuşĭ lucrurĭ străine, totuşĭ câţĭ-va dintre eĭ totŭ nu se putură împotrivĭ ispiteĭ de a'şĭ procura ceva de mâncare pentru flămândele lorŭ stomacurĭ. In 20 Iulie unulŭ dintre soţiĭ călĕtorului nostru fură din grădina unuĭ indigenŭ nisce gogóşe numite Kassava*), în 24 fură altulŭ nisce paserĭ de casă. Cu tótă părerea sa de rĕu, Stanley nu putŭ sĕ-ĭ rescumpere pe aceştĭ nenorociţĭ, şi astfelŭ trebuiră sĕ rĕmână ca sclavĭ la aceia, dela carĭ furaseră lucrurile amintite.

In 25 Iulie călĕtoriĭ noştriĭ trecură din nou unŭ cataractŭ destulŭ de primejdiosŭ. In ḑiua următóre auḑi eroulŭ nostru spre cea maĭ mare bucuriă a sa dela indigenĭ, că nu maĭ este departe punctulŭ, până la care au pĕtrunsŭ Europeniĭ în lăuntrulŭ continentuluĭ africanŭ, pornindŭ dela vĕrsarea rîuluĭ Congo.

Când Stanley împărtăşĭ acéstă înveselitóre scire ómenilorŭ sĕĭ slăbiţĭ de fóme, cu toţiĭ începură a sălta de bucuriă. Unulŭ din ceĭ maĭ harnicĭ şi maĭ viteji dintre dênşiĭ, Vadi Safeni, care luase parte la circumnavigarea lacului Victorieĭ, fu aşa de tare impresionatŭ de acéstă scire, încâtŭ nebunĭ.

„Stăpâne, stăpâne,“ grăi elŭ, îmbrăţişându picióreIe luĭ Stanley, „amŭ ajunsŭ la mare! Suntemŭ acasă! De aicĭ înainte nu vomŭ maĭ răbda de fóme şi nu vomŭ maĭ fi chinuiţĭ de blăstĕmaţiĭ de sĕlbaticĭ! Acum mĕ ducŭ tot-o-fugă până la mare, ca se spunŭ fraţilorŭ tĕĭ că sosescĭ îndată! Bunŭ remas bunŭ!“

Ḑicêndŭ aceste cuvinte, elŭ se ridică cu grăbire şi o luă în fuga mare spre pădurea din apropiere.

Călĕtorulŭ nostru nicĭ pe departe nu se gândia, că bietulŭ omŭ îşĭ va fi perdutŭ minţile. Numai după aceea venĭ elŭ la acéstă ideiă, dar acuma era prea târḑiu. Elŭ trimise treĭ ómenĭ, ca sĕ'lŭ caute şi sĕ'lŭ

*) Kassava se numescŭ rădĕcinile plantei Manihotŭ utilissima, şi suntŭ nisce producte cam asemenea cartofilorŭ.

resoluţiunî reg. şi aşa o nouă interpretare pare a nu fi recerută din punctŭ de vedere alŭ interesului de statŭ— de altă parte procedura intenţionată în partea primă a rescriptului susŭ numitŭ ar face ilusoriă observarea terminului întrunirii congreselorŭ fixatŭ prin statut. org. pe 1/13 Octomvrie în acelŭ casŭ, când resoluţiunea preînaltă ar sosì din întêmplare pré târdiu: decî congresulŭ rógă pe d-lŭ ministru a revení la usulŭ observatŭ în cele dintâiu deuĕ periode ale congresului.

Totodată congresulŭ îşî exprimă durerea sa, că prin dificultarea întrunirii congreselorŭ nóstre bisericescî din împregiurărî intervenite fără concursulŭ bisericii împedecă funcţionarea regulată a supremului organismŭ alŭ bisericii nóstre, deórece nu se póte constitui la timpulŭ prescrisŭ, consistorulŭ metropolitanŭ nu se póte compune şi·nu se potŭ vota budgetele necesare pentru întrunirea acelui consistorŭ metropolitanŭ. De aceea congresulŭ speréză, că d-nulŭ ministru, condusŭ de bunele sale intenţiunî, va îngriji, ca sĕ încungiure în viitorŭ pedecile funcţionării regulate a congreselorŭ.

In fine congresulŭ rógă pe d-lŭ ministru a fi la preaînaltulŭ tronŭ interpretele acelorŭ simţĕminte de loialitate către prea înaltulŭ tronŭ şi patriă, de care simţĕminte biserica nóstră totdéuna a fostŭ şi este inspirată şi congresulŭ, din incidentele regretabile susŭ amintite, se vede îndemnatŭ a da de nou o espresiune solemnă.

II. Escelenţa Sa Inalt Preasfinţitulŭ Metropolitŭ sĕ facă prealabila notificare Maiestăţii Sale cu şese (6) lunî înainte de terminulŭ prescrisŭ în § 152 din statutulŭ organicŭ pentru întrunirea congresului ordinarŭ.

III. Congresulŭ presentŭ, deşi convocatŭ la timpŭ neprevedutŭ în statutulŭ org., fiindŭ congresŭ ordinarŭ-periodulŭ lui se încheie în 30 Septemvre 1887, érŭ periodulŭ congresualŭ viitorŭ de 3 anî se începe dela 1 Octomvre 1887 şi durézĕ până la 30 Septemvre 1890 şi pentru acestŭ periodŭ au a se escrie alegerile cu observarea dispositiunii §-lui 150 din statutulŭ organicŭ celŭ multŭ în terminŭ de 3 lunî socotite dela 1 Octomvre 1886 încolo astfelŭ, ca deputaţii congresualî sĕ fie aleşî până la 31 Decemvre 1887 şi ei sĕ se pótă întruni în congresŭ în 1/13 Octomvre 1888 pentru periodulŭ dela 1 Octomvre 1887 până la 30 Septemvre 1890 avĕnd a se observa acéstă procedură şi la periodele, ce vorŭ urma dela 1 Octomvre 1890 încolo.

Cluşiu, 3 Iuliu 1886.

(Pensionarea profesorului de universitate Dr. Gregoriu Silaşi.)

Denique, consummatum est! Zelosulŭ profesorŭ de limba şi literatura română dela universitatea regéscă Franciscŭ-Iosefină din Cluşiu, prédemnulŭ şi meritatulŭ bărbatŭ Dr. *Gregoriu Silaşî este pensiunatŭ definitivŭ* de către guvernulŭ ungurescŭ autocratŭ şi în loculŭ lui este numitŭ cunoscutulŭ renegatŭ *Moldován Gergely.* Adevĕrată satiră!

Pensionarea s'a făcutŭ extra ordinem fără întrebare şi fără presentarea actelorŭ necesare. Ceştî doi anî din urmă de serviciu nu-i suntŭ computaţî pentru pensiune, care este fixată cu 1050 fl. pe anŭ.

Étă încă o nedreptăţire strigătóre la ceriŭ din partea guvernului ungurescŭ! Acésta din nou ne convinge, că numai o energică apĕrare a drepturilorŭ şi a naţionalităţii nóstre periclitate ne mai póte mântui şi că *cu pălăria în mână n'o putemŭ duce departe.*

La universitatea din Cluşiu de doi anî încóce de facto, ér de aci încolo propter causam inhonestam n'avemŭ profesorŭ de limba şi literatura română, pentru că credŭ că tinĕrŭ românŭ cu sêmţĕminte adevĕrate nu se va afla sĕ asculte prelecţiunile unui Moldován Gergely.

Casulŭ n'are lipsă de comentarŭ. Facta loquuntur. *Aelius.*

Lugoşŭ, 26 Iunie 1886.

Domnule Redactorŭ! In 20 Iuniu n. s'a ţinutŭ la mănăstirea rom. cat. din locŭ esamenŭ publicŭ din limba română cu o parte din fetiţele române ce frecventéză acéstă mănăstire şi care au luatŭ instrucţiune şi din limba română.

Publicŭ nu a fostŭ prea numĕrosŭ, nu sciu de ce. Succesulŭ esamenului însĕ, — avĕndŭ în vedere timpulŭ scurtŭ de instrucţiune din limba română, abia de vre-o trei lunî — a fostŭ preste aşteptare pe deplinŭ satisfăcĕtorŭ. Micele eleve sciau sĕ cetéscă fluentŭ, sĕ analiseze gramaticesce bine şi declamau frumosŭ, onóre şi mulţămită d-şorei Octavia Stolojanŭ absolventă de pedagogiă, care într'unŭ timpŭ aşa de scurtŭ a sciutŭ sĕ arate unŭ progresŭ atâtŭ de îndestulitorŭ.

On. cetitorî vorŭ crede póte, că la mănăstirea rom. cat. de fetiţe din locŭ se află şi catedră de limba română. După dreptŭ şi dreptate, décă toţî într'unŭ cugetŭ şi o simţire amŭ lucra cu mai puţină gură şi mai multă ispravă, aşa ar şi trebui sĕ fiă, şi nu ne-ar servi decâtŭ spre mândria nóstră şi folosulŭ fetiţelorŭ nóstre. Dér aşa plecându-ne — spre marea nóstră daună — a ne petrece timpulŭ în neactivitate, intrige şi împărecherî, nu ne mai rĕmâne vreme ca sĕ ne ocupămŭ şi cu lucrurî mai de Dómne-ajută, de interesŭ culturalŭ naţionalŭ. Autorităţilorŭ nóstre scolare-bisericescî aşa se vede, că încă nu le-au plesnitŭ prin minte astfelŭ de gândurî.

Cumcă, cu tóte că catedră de limba română nu avemŭ la mănăstirea rom. cat. din locŭ, şi totuşi amŭ avutŭ plăcuta ocasiune de a asista la unŭ esamenŭ publicŭ din limba română, meritulŭ nu e decâtŭ alŭ st. d-şóre Stolojanŭ, carea din marea iubire către limba maternă şi dorulŭ ferbinte de a vede fetiţele române vorbindŭ şi scriindŭ românesce, nu a cruţatŭ nicî timpŭ nicî ostenelă întru instruirea lorŭ. Şi într'adevĕrŭ dorulŭ i s'a împlinitŭ! D-şóra Stolojanu póte fi mângăiată căcî ostenelele d-sale au fostŭ încoronate de succesŭ îndestulitorŭ. Binevoiéscă a primi din parte-mî şi credŭ că cu mine din partea a totŭ Românului de bine iubitorŭ şi doritorŭ de rădicarea neamului şi înflorirea graiului nostru, mulţămitele şi felicitările nóstre pentru sacrificiulŭ adusŭ pe altarulŭ instrucţiunei nóstre naţionale.

D-şóra Stolojanŭ ca o adevĕrată română şî-a făcutŭ datorinţa. Lucrulŭ însĕ nu ar trebui sĕ rĕmână baltă. Românii Lugoşenî şi autorităţile scolare bisericescî arŭ trebui seriosŭ sĕ se ocupe cu modalitatea de a întroduce o catedră stabilă de limba română la acestŭ institutŭ. Avemŭ de ea mare lipsă şi destulŭ de urgentă. Pentru că scólă de fete română — abstrăgĕndŭ de cea confesională gr. or. cu o învĕţătoresă — în locŭ nu avemŭ. Câte 50 décă nu şi mai bine de fetiţe române din locŭ şi împrejurime, ce pe fiăcare anŭ cercetéză acéstă mănăstire, suntŭ lipsite de instrucţiune în limba maternă. Sĕ nu ne mirămŭ déră, décă fetiţele române devenindŭ cocóne şi la urmă mame — abstrăgĕndŭ dela aceea, că nu sciu nicî scrie nicî ceti, dór nicî vorbi corectŭ românesce — învĕţândŭ în limbî strĕine multŭ puţinŭ îşî însuşescŭ décă nu chiar simţĕminte strĕine, dér celŭ puţinŭ apucăturî strĕine şi indiferentismŭ pentru ce e românescŭ.

In urmarea acestora, fraţî românî lugoşenî, décă într'adevĕrŭ în faptă şi nu numai în vorbe ne zace la inimă ridicarea neamului nostru, precum şi conservarea graiului nostru naţionalŭ, prima condiţiă de viéţă e, sĕ ne îngrijimŭ câtŭ mai curĕndŭ »ca temelia pe care sĕ edifică o naţiune şi carea e „temeia" după cum dice Michelet", sĕ o formămŭ, sĕ o pregătimŭ astfelŭ, ca după tóte vijeliele vremurilorŭ în carî trăimŭ sĕ rĕmână neclătită, totŭ Română după cum a fostŭ, verde ca stejarulŭ şi urmaşă demnă de Românca trecutului, despre care şi duşmanii noştri recunoscŭ, că a fostŭ conservătórea şi mântuitórea naţionalităţii. Sĕ educămŭ fetiţele nóstre românesce, în scólă românéscă. Deră până când vomŭ avé scólă românéscă — fără de care nu ar trebui sĕ rĕmânemŭ multŭ, de óre-ce douĕ fundaţiunî avemŭ destinate pentru ridicarea de scolî de fete, cea „Joviană" gr. cat. şi cea „Alexandroviciană" gr. or. — până atuncî sĕ ne îngrijimŭ, ca celŭ puţinŭ fetiţele române ce cercetéză mănăstirea rom. cat. sĕ capete instrucţiune şi din limba română, spre care scopŭ sĕ căutămŭ modalitatea de a institui o catedră de limba română salariată la acestŭ institutŭ. Vorba e numai sĕ stăruimŭ sĕ nu dămŭ îndĕrĕptŭ la cea dintâiŭ pedecă ce amŭ întâlni-o în cale, cum suntemŭ învĕţaţî. Şi apoi datorî suntemŭ sĕ o facemŭ acésta, de óre-ce pre noi ne va condamna posteritatea, décă nu vomŭ stărui, ca cele 60—70 de fetiţe române, ce pe fie-care anŭ cercetéză mănăstirea, sĕ nu rĕmână fără instrucţiune în limba română. Consistoriele române din Lugoşŭ şi Caransebeşŭ ar trebui sĕ cerce modalitatea plăţii unei catedre de limba română. Mănăstirea rom. cat. din locŭ capătă pe fie-care anŭ unŭ ajutorŭ de 1200 fl. v. a. din bugetulŭ comunei, din caele o parte cade pe contribuitorii românî; acésta ar puté-o destina pentru catedra de limba română. Eu credŭ chiar că fiă-care părinte românŭ care îşî trimite fetiţa ca sĕ înveţe carte în mănăstirea rom. cat. din locŭ, prea bucurosŭ va sacrifica unŭ florinŭ pe lună şi pentru instruirea în limba română. Şi punĕndŭ casulŭ, că numai 50 de fetiţe române cercetéză mănăstirea pre fiăcare anŭ, contribuindŭ fiăcare câte 1 fl. v. a. pe lună, arŭ fi 50 fl. lunarŭ, ér în dece lunî de scólă ar fi 500 fl. v. a. Cu aceştî banî sunt sigurŭ, că catedra de limba română s'ar înfiinţa, spre binele copiilorŭ şi neamului nostru. *— borgovanulŭ —*

Scólă pentru institutorî.

Dela 1 Septemvre viitorŭ urméză sĕ se deschidă în *Bucurescî* o scólă normală primară pentru institutorî, scrie »Rĕsboiulŭ«. In acéstă scólă fiindŭ 40 locurî de bursierî, ministerulŭ publică spre cunoscinţa generală, că pentru ocuparea lorŭ se va ţiné concursŭ în Bucurescî şi Iaşî, şi anume: pentru 24 locurî se vorŭ alege 24 candidaţî dela concursulŭ din Bucurescî şi 16 dela concursulŭ din Iaşî.

Condiţiunile de admisibilitate ce trebue sĕ întrunéscă aspiranţiî suntŭ:

1 Absolvirea a 4 clase de gimnasiu clasicŭ; 2. Etatea dela 15 anî celŭ puţinŭ şi 18 anî celŭ multŭ; 3. Naţionalitatea română şi religia ortodoxă.

Concursulŭ se va ţiné în diua de 1 Septemvre viitorŭ, la orele 12 din di, în Bucurescî în localulŭ liceului St. Sava, ér la Iaşî în localulŭ liceului Naţionalŭ, în presenţa comisiunilorŭ ce se vorŭ întocmi la timpŭ.

Candidaţii se vorŭ înscrie prin cerere directă către ministerŭ, adresată celŭ multŭ până în diua de 25 Augustŭ viitorŭ, ér actele se vorŭ presenta preşedintelui comisiunii în diua concursului.

Mulţămită publică.

Pentru aceea, că Maiestatea Sa Cesaro-Regéscă Apostolică, Préînduratulŭ nostru Domnitorŭ, a binevoitŭ a împărtăşì din graţia Sa nemărginită câte cu o sută fl. v. a. atâtŭ pe Comuna bis. Corni, câtŭ şi pe Comuna bis. Ciuta, uşurându-le astfelŭ edificarea din nou a scólelorŭ lorŭ greco-catolice locale:

Subsemnata Antistime bisericéscă-scolastică, sub impresiunea celei mai calde mulţămirî, grăbesce pe calea diaristicei a premări acestŭ actŭ mărinimosŭ alŭ Préînălţatului nostru Monarchŭ, rugândŭ pe Atotputerniculŭ Dumnedeu, ca pe Maiestatea Sa în pace, întregŭ, sănĕtosŭ spre fericirea popórelorŭ Sale întru mulţî anî sĕ lŭ ţină!!!

Gregoriu Cardoşiu, m. p.,
preotŭ gr. cat. preside al scaunelor scol. din Ciuta şi Corni;
Simeonŭ Suciu, din Corni şi *Boţie Onuţiu* din Ciuta,
curatorî bisericescî şi scolasticî.

SCIRÎ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ »Gaz. Tranş.«)

SIBIIU, 4 Iuliu. — Incă în timpulŭ duratei congresului bisericescŭ, în totŭ casulŭ însĕ după închiderea lui, se va întruni sinodulŭ episcopescŭ, pentru ca în sensulŭ hotărîrei de mai nainte a congresului sĕ-i confere rangulŭ de episcopŭ titularŭ archimandritului şi vicarului metropolitanŭ Neculae Popea.

In şedinţa plenară de adî a congresului s'a primitŭ propunerea raportorului comisiunei alese în afacerea împărţirii dotaţiunii statului, Zacharia Boiu, ca sĕ se alégă o deputaţiune compusă din nouĕ membrii cu însărcinarea sĕ petiţioneze la ministrulŭ de culte pentru o favorabilă resolvare a acestei cestiunî. Membrii deputaţiune, suntŭ archiepiscopulŭ şi metropolitulŭ Mironŭ Romanulŭ, episcopii Popasu şi Meţianu i deputaţii dietalî Galŭ şi Serbŭ; judele curialŭ Puşcariu, Bologa, Cimponeriu, Beleşŭ.

Numere singuratice à 5 cr. din „Gazeta Transilvaniei" se potŭ cumpĕra în totungeria lui I. GROSS, şi în librăria d-lui Nicolae I. Ciurcu.

---

aducă înapoî, dar aceştia se întórseră îndĕrĕtŭ, fără sĕ'lŭ fi pututŭ găsí pe nenorocitulŭ Safeni. Stanley nu putù sĕ rĕmână pe locŭ maî multă vreme, ci trebuì sĕ pornéscă maî departe, de óre-ce lipsa crescea într'unŭ modŭ înfricoşatŭ. Elŭ însuşî suferia grozavŭ de tare.

„Frigurile," povestesce elŭ, „mĕ chinuiau necontenitŭ, şi lipsa cea mare, precum şi nĕcazurile neîntrerupte îmî răpiseră energia cu totulŭ. Fómea îmî slăbise trupulŭ, şi grijile cele îndelungate sufletulŭ. Ómeniî meî gemeau şi se tânguiau, de te pătrundeau până'n adênculŭ inimeî. Feţele lorŭ îngălbinite şi trupurile lorŭ slăbite păreau că mĕ mustră în continuu pentru ticălósa stare, în care se aflau."

In 28 Iulie maî mulţî ómenî de-aî călĕtoruluî nostru chinuiţî de fóme îşî luară din nou refugiu la furtŭ. Indigeniî se luară după eî cu puscile, şi şese dintre dênşiî fură răniţî, éră treî fură luaţî ca prisonierî.

Când Stanley îî întrebà pe nenorociţiî, carî furaseră numaî din pricina lipseî celeî marî, că pentru-ce au făcutŭ fapta acésta, bieţiî ómenî respunseră: „Nu maî aveamŭ ce sĕ facemŭ, stăpâne. Suntemŭ sfêrşiţî cu totuluî totŭ dela inimă. Noî amŭ începutŭ sĕ mâncămŭ, şi indigeniî au începutŭ sĕ pusce."

Pe când vorbia călĕtorulŭ nostru în chipulŭ acesta cu ómeniî sĕî, dintr'odată se iviră o mulţime de indigenî, carî voiau sĕ se lupte cu „străiniî năvălitorî." Numaî cu mare greutate putù Stanley sĕ-î domoléscă pe înfuriaţiî Negriî; ceî treî prisonierî trebuiră sĕ rĕmână la eî ca sclavî.

In 30 Iulie ajunse espediţiunea la unŭ nou cataractŭ. După împărtăşirile indigenilorŭ, în curĕnd aveau sĕ maî urmeze âncă alte treî.

Ce era de făcutŭ? . . . Sĕ încerce călĕtorulŭ nostru cu ómeniî sĕî grozavŭ de osteniţî sĕ le ocoléscă şi pe acestea?

Lucrulŭ acesta ar fi fostŭ peste putinţă şi tot-odată fără nicî unŭ scopŭ. Espediţiunea era de totŭ aprópe de loculŭ, până la care pĕtrunsese călĕtorulŭ Tuckey dela mare pe rîulŭ Congo. Livingstonulŭ luî Stanley era prin urmare adusŭ în legătură cu Congo, şi astfelŭ de aicî înainte călĕtoriî noştri puteau părăsí cu inimă liniştită rîulŭ, şi'şî puteau urma maî departe drumulŭ lorŭ pe uscatŭ.

Pentru procurarea celorŭ de lipsă pentru traiŭ drumeţii noştri dĕdură indigenilorŭ totŭ ce nu le era neapĕratŭ de trebuinţă. Până şi premenelele luî Stanley, sticluţele, în care fuseseră puse deosebitele medicamente luate din Europa, ţolurile etc fură întrebuinţate ca mijlóce de schimbŭ.

„Lady Alice," luntrea, care făcuse călĕtoruluî nostru atâtea serviciî pe apele din continentulŭ misteriosŭ, fù aşezată pe o stâncă de lângă rîu şi fù lăsată acolo la voia întêmplăreî. (Va urma.)

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureşianu

Cursulŭ la bursa de Viena

din 2 Iulie st. n. 1886.

Rentă de aurŭ 4%	105.70
Rentă de hârtiă 5%	94.75
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	154.60
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	100.30
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	——
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	——
Bonurĭ rurale ungare	105.20
Bonurĭ cu cl. de sortare	105.10
Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ	105.20
Bonurĭ cu cl. de sortare	105.10
Bonurĭ rurale transilvane	105 25
Bonurĭ croato-slavone	105 20
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	100.—
Imprumutulŭ cu premiu ung.	121 15
Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	125.—
Renta de hărtiă austriacă	85.15
Renta de arg. austr.	85 10
Renta de aurŭ austr.	117 35
Losurile din 1860	139 25
Acțiunile băncei austro-ungare	869 —
Act. băncei de creditŭ ung.	283.25
Act. băncei de creditŭ austr.	277.60
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.94
Napoleon-d'orĭ	9.98½
Mărcĭ 100 împ. germ.	61.85
Londra 10 Livres sterlinge	126.—

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 20 Iunie st. v. 1886.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%).	93—	94—
Renta rom. amort. (5%)	96—	96¼
» convert. (6%)	87½	88—
Împr. oraș. Buc. (20 fr.)	33—	34—
Credit. fonc. rural (7%)	105¾	106—
» „ „ (5%)	88¼	88¾
» » urban (7%)	102—	102½
» » » (6%)	93½	94—
» » » (5%)	84¼	84¾
Banca națională a României 500 Lei	1005	1015
Ac. de asig. Dacia-Rom.	260	265
« » » Națională	220	225
Aurŭ contra bilete de bancă	1510	15.30
Bancnote austriace contra aurŭ.	2.01½	2.03

Cursulu pieței Brașovŭ

din 3 Iulie st. n. 1886.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.57	Vênd.	8.59
Argint. românesc	»	8.50	»	8.60
Napoleon-d'orĭ	»	9.95	»	9.99
Lire turcescĭ	»	11.27	»	11.30
Imperialĭ	»	10.26	»	10.29
Galbenĭ	»	5.88	»	5.92
Scrisurile fonc. »Albina«	»	100.—	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	122.—	»	123.—
Discontulŭ	»	7—10 % pe anŭ.		

Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia **Predealŭ-Budapesta** și pe linia **Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	—	7.45	—
Predealŭ	—	—	12.50	—
	—	—	1.09	—
Timișŭ	—	—	1.40	—
Brașovŭ	—	—	2.27	—
	6.22	—	2.55	—
Feldióra	7.01	—	3.38	—
Apatia	7.33	—	4.17	—
Agostonfalva	8.01	—	4.47	—
Homorodŭ	8.45	—	5.42	—
Hașfaleu	10.10	—	7.37	—
Sighișóra	10.29	—	8.01	—
	10.39	—	8.21	—
Elisabetopole	11.19	—	9.05	—
Mediașŭ	11.54	—	9 43	—
Copsa mică	12.12	—	10.02 10.30	—
Micăsasa	12.56	—	10.50	—
Blașiu	1.30	—	11.29	—
Crăciunelŭ	1.45	—	11.47	—
Teiușŭ	2.11	—	11.35	—
Aiudŭ	2.55	—	1 04	—
Vințulŭ de susŭ	3.17	—	1.30	—
Uióra	3.24	—	1.39	—
Cucerdea	3.31	—	2.07	—
Ghirisŭ	4.09	—	3 03	—
Apahida	5.36	—	5.08	—
Clușiu	5.56	—	5.35	—
	6.16	—	—	8.00
Nedeșdu	6.37	—	—	8.34
Ghirbĕu	6.53	—	—	8.59
Aghirișŭ	7.08	—	—	9.34
Stana	7.34	—	—	10.16
Huiedinŭ	7.55	—	—	11.04
Ciucia	8.35	—	—	12 17
Bucia	8.53	—	—	12.47
Bratca	9.12	—	—	1.21
Rév	9.31	—	—	2.05
Mező-Telegd	10 06	—	—	3.08
Fugyi-Vásárhely	10.25	—	—	3.39
Várad-Velințe	10.35	—	—	3.55
Oradia-mare	10.41	—	—	4.06
	10.51	—	10.37	—
P. Ladány	12.37	—	1.45	—
Szolnok	2.58	—	5.34	8.22
Buda-pesta	6.00	—	10.05	10.30
Viena	—	—	10.50	—
	3.00	8.50	6.05	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ omnibus	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	—	—	—	—	—
Budapesta	6.47	1.45	3.15	6.20	8.00
Szolnok	10.37	3.44	7.29	9.11	11.40
P. Ladány	1.44	5.21	8.27	11.26	2.31
Oradea mare	5.33	6.41	—	1.28	—
Várad-Velencze	—	—	9.45	2.00	-
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.59	2.11	—
Mező-Telegd	—	7.14	10.28	2.34	—
Rév	—	7.42	11.36	3.18	—
Bratca	—	—	12.10	3.41	—
Bucia	—	—	12.43	4.01	—
Ciucia	—	8.31	1.31	4.26	—
Huiedin	—	9.01	2.56	5.08	—
Stana	—	—	3.29	5.27	—
Aghiriș	—	—	4.00	5.50	—
Ghirbĕu	—	—	4.18	6.02	—
Nedeșdu	—	—	4.36	6.24	—
Clușiu	10.01	—	5.05	6.43	—
	10 26	—	—	7.03	—
Apahida	10.52	—	—	7.26	—
Ghiriș	12.37	—	—	8.51	—
Cucerdea	1.36	—	—	9.31	—
	1.48	—	—	9.43	—
Uióra	1.57	—	—	9.51	—
Vințulŭ de susŭ	2.06	—	—	9.58	—
Aiudŭ	2.46	—	—	10.24	—
Teiușŭ	3.01	—	—	10.44	—
Crăciunelŭ	3.45	—	—	11.28	—
Blașŭ	4.06	—	—	11.44	—
Micăsasa	4.45	—	—	12.18	—
Copșa mic	5.05	—	—	12.36	—
Mediașŭ	—	—	—	1.22	6.01
Elisabetopole	—	—	—	1.56	6.40
Sigișóra	—	—	—	2.34	7.20
Hașfaleu	—	—	—	3.02	8.01
Homorod	—	—	—	4.41	10.05
Agostonfalva	—	—	—	5.30	11.02
Apatia	—	—	—	6.03	11.37
Feldióra	—	—	—	6.35	12.14
Brașovŭ	—	—	—	7.14	1.09
	—	—	—	—	1.50
Timișŭ	—	—	—	—	2.48
Predealŭ	—	—	—	—	3.23
	—	—	—	—	4.56
Bucurescĭ	—	—	—	—	9.40

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiușŭ	11.09	—	3.56
Alba-Iulia	11.46	—	4.27
Vințulŭ de josŭ	12.20	—	4.53
Șibotŭ	12.52	—	5.19
Orăștia	1.19	—	5.41
Simeria (Piski)	1.48	—	6.08
Deva	2 35	—	6.39
Branicĭca	3.04	—	7.04
Ilia	3.36	—	7.29
Gurasada	3.50	—	7.41
Zam	4.25	—	8.12
Soborșin	5.09	—	8.49
Bĕrzova	5.56	—	9.29
Conopŭ	6.18	—	9.49
Radna-Lipova	6.57	6.14	10.23
Paulișŭ	7.12	6.30	10.37
Gyorok	7.27	6.47	10.52
Glogovațŭ	7.56	7.17	11.18
Aradŭ	8.10	7.32	11.32
Szolnok	2.39	—	4 53
	3.16	—	5.10
Budapesta	6.50	—	8.16
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiușŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ omnibus
Viena	11.00	—	—
Budapesta	8.05	—	8.00
Szolnok	11.02	—	11.40
	11.12	—	12.00
Aradŭ	3.37	—	5.25
Glogovațŭ	4.13	—	6.19
Gyorok	4.38	—	6.46
Paulișŭ	4.51	—	7.00
Radna-Lipova	5.10	—	7.23
Conopŭ	5.38	—	7.51
Bĕrzova	5.57	—	8.10
Soborșin	6.42	—	5.58
Zam	7.14	—	9.28
Gurasada	7.43	—	9.56
Ilia	8.01	—	10.17
Branicĭca	8.21	—	10.38
Deva	8.47	—	11.05
Simeria (Piski)	9.05	—	11.23
Orăștiă	10.10	—	12.24
Șibotŭ	10.34	—	12.53
Vințulŭ de josŭ	11.04	—	1.22
Alba-Iulia	11.19	—	1.40
Teiușŭ	12.05	—	2.24

Aradŭ-Timișóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne
Aradŭ	6.00	—	8.18
Aradulŭ nou	6.23	—	8.32
Németh-Ságh	6.48	—	8.51
Vinga	7.19	—	9.07
Orczifalva	7.38	—	9.20
Merczifalva	7.56	—	9.32
Timișóra	8.42	—	10.09

Simeria (Piski) Petroșenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Simeria	—	11.50	2.23
Streiu	—	12.27	3.00
Hațegŭ	—	1.19	3.49
Pui	—	2.10	4.40
Crivadia	—	2.57	5.28
Banița	—	3.35	6.07
Petroșenĭ	—	4.04	6.39

Timișóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timișóra	6.02	—	5.00
Merczifalva	6.40	—	5.50
Orczifalva	6.52	—	6.07
Vinga	—	—	6.32
Németh-Ságh	—	—	6.53
Aradulŭ nou	—	—	7.24
Aradŭ	—	—	7.40

Petroșenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.
Petroșenĭ	6.49	9.33	—
Banița	7.27	10.14	—
Crivadia	8.06	10.54	—
Pui	8.50	11.37	—
Hațegŭ	9.31	12.17	—
Streiu	10.16	12.58	—
Simeria	10.53	1.35	—

Tipografia *ALEXI* Brașovŭ. Hârtia din fabrica d-lorŭ Königes & Kopony, Zernescĭ.